

Βρυξέλλες, 29 Μαΐου 2026
(OR. en)

9837/26

RECH 248
COMPET 642
IND 373
MI 551
EDUC 187
TELECOM 276
ENER 290
ENV 584
AGRI 434
TRANS 355
SAN 361
ATO 23

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	28 Μαΐου 2026
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2026) 255 final
Θέμα:	ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την παρακολούθηση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» το 2025

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2026) 255 final.

σνημμ.: COM(2026) 255 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 28.5.2026
COM(2026) 255 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**Ετήσια έκθεση σχετικά με τις δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης της
Ευρωπαϊκής Ένωσης και την παρακολούθηση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» το
2025**

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Η παρούσα έκθεση παρέχει επισκόπηση των βασικών δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας (στο εξής: E&K) της ΕΕ, καθώς και της παρακολούθησης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και του προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρατόμ για το 2025.

Συντάχθηκε σύμφωνα με το άρθρο 190 της [Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης](#) (στο εξής: ΣΛΕΕ) και το άρθρο 7 της [Συνθήκης Ευρατόμ](#), σε συνδυασμό με το άρθρο 50 του [κανονισμού \(ΕΕ\) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαisiού έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη»](#) και το άρθρο 12 του [κανονισμού \(Ευρατόμ\) 2021/765 του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας](#).

2. ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Το 2025 η E&K αποτέλεσε αναπόσπαστο μέρος της προώθησης βασικών πρωτοβουλιών της ΕΕ, υπογραμμίζοντας τον ζωτικό ρόλο που διαδραματίζουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας. Στην ενότητα που ακολουθεί εξετάζεται ο μετασχηματιστικός αντίκτυπος αυτών των εξελίξεων σε όλους τους τομείς, επιβεβαιώνοντας τη δέσμευση της ΕΕ για την προώθηση μιας οικονομίας με επίκεντρο την καινοτομία.

2.1. Βιώσιμη ευημερία, ενιαία αγορά και ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης

Η [πρωτοβουλία «Επιλέξτε την Ευρώπη»](#) δρομολογήθηκε τον Μάιο και έχει σκοπό να καταστήσει την Ευρώπη τον πλέον **ελκυστικό προορισμό για τους ερευνητές**. Εν τω μεταξύ, η [στρατηγική της ΕΕ για τις νεοφυείς και τις αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις](#) έχει ως στόχο να καταστήσει την ΕΕ κορυφαίο κόμβο για νεοφυείς και αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις που βασίζονται στην τεχνολογία. Η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την [ευρωπαϊκή στρατηγική για τις υποδομές έρευνας και τεχνολογίας](#) με σκοπό την προώθηση προσβάσιμων υποδομών παγκόσμιας κλάσης που είναι ευθυγραμμισμένες με τη βιομηχανία.

Το [Ευρωπαϊκό Εξάμηνο 2025](#) εστίασε στις προτεραιότητες της Πυξίδας Ανταγωνιστικότητας, μεταξύ άλλων και στη γεφύρωση του χάσματος καινοτομίας. Η εν λόγω προτεραιότητα αντικατοπτρίζεται στο γεγονός ότι 26 κράτη μέλη έλαβαν ειδική ανά χώρα σύσταση σχετικά με την E&K.

Σε τομεακό επίπεδο, η Επιτροπή συνεργάστηκε με ενώσεις εταίρων οι οποίες σχετίζονται με τις οδικές μεταφορές και τους συσσωρευτές μέσω μνημονίου συνεννόησης και των παραδοτέων του, για την υλοποίηση δραστηριοτήτων E&K από το νέο [βιομηχανικό σχέδιο δράσης για την ευρωπαϊκή αυτοκινητοβιομηχανία](#). Η E&K συνέβαλε επίσης στη νέα πρόταση νομοθετική πράξης της ΕΕ για το διάστημα, με στόχο την προώθηση της καινοτομίας και ενός σταθερού επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Παράλληλα, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση στην οποία περιγράφεται ένα όραμα για την ευρωπαϊκή διαστημική οικονομία. Η Επιτροπή ενέκρινε το [όραμα για τη γεωργία και τα τρόφιμα](#), επισημαίνοντας την E&K ως καταλύτη για ένα ελκυστικό, ανταγωνιστικό και δίκαιο αγροδιατροφικό σύστημα. Το [σχέδιο δράσης για τη χημική βιομηχανία](#) ενισχύει την

ανταγωνιστικότητα, τη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα της βιομηχανίας μέσω της τόνωσης της καινοτομίας. Η Επιτροπή ενέκρινε μια νέα [στρατηγική της ΕΕ για τη βιοοικονομία](#) και έναν [ευρωπαϊκό κανονισμό για τη βιοτεχνολογία](#), με πτυχές που σχετίζονται με τις πράσινες τεχνολογίες και την ανταγωνιστικότητα στον τομέα των τροφίμων και της υγείας.

Επιπλέον, η Επιτροπή ενέκρινε τη [στρατηγική για τις βιοεπιστήμες](#), καθιστώντας την ΕΕ παγκόσμιο κόμβο καινοτομίας στους τομείς της υγείας, της βιοτεχνολογίας, των συστημάτων τροφίμων και της πράσινης μεταποίησης έως το 2030.

Η Ε&Κ συνέβαλε επίσης στο [Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους](#), το οποίο υποστηρίζει έργα για τον μετασχηματισμό του δομημένου περιβάλλοντος στις γειτονιές. Η [ανακοίνωση σχετικά με το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους](#) και η [πρόταση σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με το Νέο Ευρωπαϊκό Μπάουχαους](#) αναγνωρίζουν τη συμβολή των έργων του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους στην Ε&Κ.

2.2. Στρατηγική αυτονομία, άμυνα και ασφάλεια

Παρόμοια με την ανταγωνιστικότητα, η ασφάλεια και η ανθεκτικότητα αποτελούν επιταγές πολιτικής που συνδέονται στενά με την καινοτομία. Οι ακόλουθες στρατηγικές πολιτικής, οι οποίες παρουσιάστηκαν από την Επιτροπή το 2025, προσδιορίζουν την έρευνα, την καινοτομία και την τεχνολογία στον τομέα των ειδών διπλής χρήσης ως βασικές πτυχές:

- η [Ευρωπαϊκή στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας](#)
- [ProtectEU – Ευρωπαϊκή στρατηγική για την εσωτερική ασφάλεια](#)
- η [λευκή βίβλος για την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα έως το 2030](#), και στη συνέχεια ο [χάρτης πορείας για την αμυντική ετοιμότητα με ορίζοντα το 2030](#)
- ο [χάρτης πορείας για τον μετασχηματισμό της αμυντικής βιομηχανίας της ΕΕ](#)

Τα στοιχεία αυτά αναδεικνύουν πόσο σημαντική είναι για την αμυντική ετοιμότητα η αξιοποίηση του ευρύτερου οικοσυστήματος μη στρατιωτικής Ε&Κ στον τομέα της υπερπροηγμένης τεχνολογίας της Ευρώπης.

Με τον [κανονισμό mini-omnibus για την άμυνα](#), οι συννομοθέτες συμφώνησαν προσωρινά να επεκτείνουν το πεδίο εφαρμογής της [πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη](#) (στο εξής: STEP), ώστε να καλύπτει τις αμυντικές τεχνολογίες και να δίνει τη δυνατότητα στο [μέσο Accelerator του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Καινοτομίας](#) να στηρίζει την καινοτομία στους τομείς των ειδών διπλής χρήσης και της άμυνας. Με την ενδιάμεση επανεξέταση της πολιτικής συνοχής του 2025 ενισχύθηκε η στήριξη για επενδύσεις στο πλαίσιο της STEP και δημιουργήθηκαν νέες ευκαιρίες για την ενσωμάτωση αναδυόμενων προτεραιοτήτων Ε&Κ στα προγράμματα συνοχής.

2.3. Πράσινη μετάβαση

Η Επιτροπή προώθησε την πράσινη μετάβαση της ΕΕ μέσω συντονισμένων βιομηχανικών, περιβαλλοντικών και ερευνητικών πρωτοβουλιών για τη μετατροπή της [απανθρακοποίησης](#) σε κινητήρια δύναμη για την ανταγωνιστικότητα. Τον Φεβρουάριο

η Επιτροπή δρομολόγησε τη [συμφωνία για καθαρή βιομηχανία](#), καθορίζοντας δράσεις για τις ενεργοβόρες βιομηχανίες, τις καθαρές τεχνολογίες και την κυκλικότητα. Παράλληλα, το Ταμείο Έρευνας για τον Άνθρακα και τον Χάλυβα μεταρρυθμίστηκε με σκοπό την απλούστευση και την επιτάχυνση των επενδύσεων E&K που στηρίζουν την απαρθρακοποίηση των τομέων του άνθρακα και του χάλυβα.

Η βιοποικιλότητα, τα ύδατα, οι ωκεανοί και η ρύπανση αντιμετωπίστηκαν μέσω ολοκληρωμένων προσεγγίσεων με γνώμονα την καινοτομία. Ένα παράδειγμα στον τομέα της βιοποικιλότητας ήταν η [οδηγία για την παρακολούθηση του εδάφους](#), η οποία στηρίζει τον στόχο για υγιή εδάφη έως το 2050. Η [ευρωπαϊκή στρατηγική για την ανθεκτικότητα των υδάτων](#) προάγει την ασφάλεια των υδάτινων πόρων μέσω της αποκατάστασης του κύκλου του νερού, μιας έξυπνης ως προς τη διαχείριση των υδάτων οικονομίας και της πρόσβασης σε καθαρό και οικονομικά προσιτό νερό για όλους. Το [ευρωπαϊκό σύμφωνο για τους ωκεανούς](#) δίνει προτεραιότητα στην έρευνα, στις δεξιότητες και στην καινοτομία στον τομέα των ωκεανών.

Οι πολιτικές **για το κλίμα και την ενέργεια** συνέχισαν να βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στην επιστήμη και την καινοτομία. Οι νέες πρωτοβουλίες το 2025 περιλάμβαναν τη δημοσίευση ενός [στρατηγικού θεματολογίου E&K για την υγεία και την κλιματική αλλαγή](#). Στον τομέα της ενέργειας, το [σχέδιο δράσης για οικονομικά προσιτή ενέργεια](#), η [έκθεση προόδου του 2025 όσον αφορά την ανταγωνιστικότητα των τεχνολογιών καθαρής ενέργειας](#), η [ανακοίνωση όσον αφορά τις καινοτόμες τεχνολογίες ανανεώσιμων πηγών ενέργειας](#) και η [δέσμη για τα ευρωπαϊκά δίκτυα](#) ενίσχυσαν τον ρόλο της καινοτομίας στην επιτάχυνση της οικονομικά αποδοτικής ανάπτυξης καθαρής ενέργειας.

2.4. Τεχνητή νοημοσύνη και ψηφιακή μετάβαση

Τον Οκτώβριο η Επιτροπή ενέκρινε τη [στρατηγική της για την τεχνητή νοημοσύνη στην επιστήμη](#). Ένα εμβληματικό έργο είναι η δημιουργία του εικονικού ινστιτούτου «Resource for AI Science in Europe» (RAISE), το οποίο θα συγκεντρώνει και θα ευθυγραμμίζει τα ταλέντα και την αριστεία στον τομέα της επιστήμης, την υπολογιστική ισχύ, τα επιστημονικά δεδομένα και τη χρηματοδότηση της έρευνας που διαθέτει η Ευρώπη.

Οι ακόλουθες εξελίξεις στο τομέα της ψηφιακής τεχνολογίας καθοδήγησαν επίσης τις εργασίες για την E&K.

- Όσον αφορά την **τεχνητή νοημοσύνη** (στο εξής: TN), περνώντας από τη ρύθμιση στην εφαρμογή, η Επιτροπή ενέκρινε το [σχέδιο δράσης για μια ήπειρο TN](#) και τη [στρατηγική για την εφαρμογή της TN](#). Σε συνέχεια της ανακοίνωσης της πρωτοβουλίας [InvestAI](#), η ΕΕ [επέκτεινε το δίκτυο εργοστασίων TN](#), ενισχύοντας τη φιλοδοξία της για μια «ήπειρο TN» και ανοίγοντας τον δρόμο για μελλοντικά γιγαντοεργοστάσια TN.
- Όσον αφορά την **κβαντική τεχνολογία**, η Επιτροπή ανέπτυξε τη [στρατηγική για την κβαντική Ευρώπη](#), με στόχο να καταστεί η Ευρώπη παγκόσμιος ηγέτης στον τομέα αυτόν έως το 2030.
- Το **υπολογιστικό νέφος πολιτιστικής κληρονομιάς** επεκτάθηκε και πλέον περιλαμβάνει 187 οργανισμούς-εταίρους που καλύπτουν όλα τα κράτη μέλη και τις συνδεδεμένες χώρες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

- Το ευρωπαϊκό πρωτότυπο [«Digital Twin of the Ocean»](#) (Το ψηφιακό δίδυμο του ωκεανού) παρουσιάστηκε από την πρόεδρο κ. von der Leyen στη διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για τους ωκεανούς τον Ιούνιο.
- Εγκρίθηκε η [διεθνής ψηφιακή στρατηγική](#), με στόχο την τόνωση της τεχνολογικής ανταγωνιστικότητας και της ικανότητας καινοτομίας της ΕΕ σε συνεργασία με εταίρους και συμμάχους.

2.5. Σύμπραξη με τα κράτη μέλη

Όσον αφορά τα μέτρα Ε&Κ στο πλαίσιο του **μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας** (στο εξής: ΜΑΑ), έχουν επιτευχθεί 351 ορόσημα και στόχοι που σχετίζονται με την Ε&Κ. Το μοντέλο του ΜΑΑ αποδεικνύεται αποτελεσματικό για την προώθηση επενδύσεων και μετασχηματιστικών μεταρρυθμίσεων στον τομέα της Ε&Κ σε ολόκληρη την ΕΕ, σύμφωνα με ειδική [μελέτη για την Ε&Κ στο πλαίσιο του ΜΑΑ](#). Όσον αφορά τις συνέργειες με την πολιτική συνοχής, στη Μάλτα και τη Λιθουανία πραγματοποιούνται μεταφορές πιστώσεων από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη».

Υπήρξε εμβάθυνση στις διμερείς συζητήσεις μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους μέσω **ενισχυμένων διαλόγων** με τη Δανία, τη Βουλγαρία, την Πορτογαλία, τη Φινλανδία και την Ισπανία. Επιπλέον, ο **μηχανισμός υποστήριξης πολιτικής** εξακολούθησε να βοηθά τα κράτη μέλη και τις συνδεδεμένες χώρες να μεταρρυθμίσουν τα συστήματα Ε&Κ που εφαρμόζουν. Ολοκληρώθηκαν οι ειδικές ανά χώρα δραστηριότητες για τη Βουλγαρία, την Ουκρανία, την Τσεχία και τη Φινλανδία. Πραγματοποιήθηκαν διαδικασίες αμοιβαίας μάθησης με συμμετοχή μεγάλου αριθμού χωρών, οι οποίες κάλυψαν τα εξής θέματα: ερευνητικές σταδιοδρομίες, εθνικές πολιτικές για την ΤΝ στην επιστήμη, γεφύρωση του χάσματος μεταξύ επιστήμης και πολιτικής και συμμετοχή του κοινού στην Ε&Κ. Επιπλέον, δημοσιεύθηκε η τριετής [έκθεση «She Figures»](#) προκειμένου να στηριχθούν τα κράτη μέλη και οι συμφεροντούχοι όσον αφορά τη βελτίωση της ισότητας των φύλων εντός του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας.

Τέθηκε σε λειτουργία η νέα [Πυξίδα Πολιτικής για την Επιστήμη, την Τεχνολογία και την Καινοτομία](#) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του **ΟΟΣΑ**, η οποία συγκεντρώνει σε μια ενιαία πλατφόρμα δεδομένα σχετικά με τις πρωτοβουλίες και τις τάσεις πολιτικής στον τομέα της Ε&Κ.

2.6. Η Ευρώπη στον κόσμο

Η ΕΕ εξακολούθησε να στηρίζει την ανάκαμψη της **Ουκρανίας** με τη δρομολόγηση του Διεθνούς Συνασπισμού για την Επιστήμη, την Έρευνα και την Καινοτομία στην Ουκρανία, από κοινού με την Ουκρανία, την Ιταλία και την UNESCO.

Ενισχύθηκαν επίσης οι εταιρικές σχέσεις με την **Αφρική** και τη **Μεσόγειο**, ιδίως μέσω των διαπραγματεύσεων για μια συμφωνία ΕΕ-**Νιγηρίας** για την επιστήμη και την τεχνολογία και της ανανέωσης των συμφωνιών PRIMA με την **Ιορδανία**, τον **Λίβανο** και το **Μαρόκο**. Υπήρξε εμβάθυνση στη στρατηγική συνεργασία με βασικούς παγκόσμιους εταίρους, μεταξύ άλλων μέσω του Συμβουλίου Εμπορίου και Τεχνολογίας ΕΕ-**Ινδίας**. Η συνεργασία με τη **Λατινική Αμερική και την Καραϊβική** απέκτησε δυναμική με την πρώτη υπουργική σύνοδο ΕΕ-CELAC για την Ε&Κ.

Παρότι το έτος ξεκίνησε με την επιτυχή ανανέωση της συμφωνίας **ΕΕ-ΗΠΑ** για την επιστήμη και την τεχνολογία, οι μετέπειτα αλλαγές πολιτικής στις ΗΠΑ επηρέασαν βασικούς τομείς, όπως είναι η δράση για το κλίμα. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ διατήρησε ανοικτό τον διάλογο και ενίσχυσε τις πολυμερείς πρωτοβουλίες, ιδίως όσον αφορά την παρατήρηση του κλίματος και των ωκεανών.

Αυτή η δέσμευση για **πολυμερή προσέγγιση** αντικατοπτρίστηκε στην έγκριση της δέσμης μέτρων Tshwane της G20, η οποία προωθεί την ανοικτή καινοτομία, και στον ενισχυμένο ρόλο που διαδραματίζει η ΕΕ στην παγκόσμια επιστημονική διπλωματία. Επιπροσθέτως, η Επιτροπή άσκησε από κοινού την προεδρία του Παγκόσμιου Φόρουμ του 2025 της Ομάδας Γεωσκόπησης και άσκησε την προεδρία της [Διατλαντικής Συμμαχίας Ωκεανογραφικής Έρευνας και Καινοτομίας](#). Η Επιτροπή διοργάνωσε το φόρουμ της Συμμαχίας τον Σεπτέμβριο, στο οποίο εγκαινιάστηκαν το [διατλαντικό δίκτυο τοποθεσιών αναφοράς για την ανθεκτικότητα των ακτών](#) και το [διαγενεακό πρόγραμμα για τη γαλάζια οικονομία](#). Στο πλαίσιο της **αποστολής «Καινοτομία»**, η ΕΕ επιτάχυνε τη μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας, προσδιορίζοντας 101 έργα κοιλάδων υδρογόνου σε 38 χώρες.

Το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» διαδραματίζει καίριο ρόλο στη στήριξη των τομέων προτεραιότητας της στρατηγικής [Global Gateway](#).

2.7. Μη πυρηνικές άμεσες δράσεις που υλοποιούνται από το Κοινό Κέντρο Ερευνών (στο εξής: JRC)

Το JRC παρήγαγε 824 δημοσιεύσεις που αξιολογήθηκαν από ομοτίμους, καθώς και 917 αποτελέσματα με επιστημονικά στοιχεία για τη χάραξη πολιτικής και τεχνικά αποτελέσματα. Από αυτά ξεχωρίζουν τα εξής:

- μια [έκθεση προοπτικών σχετικά με την παραγωγική TN](#), που παρέχει μακρόπνοη ανάλυση του μετασχηματιστικού δυναμικού της στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του κοινωνικοοικονομικού αντικτύπου στην υγειονομική περίθαλψη, στην εκπαίδευση, στην απασχόληση και σε άλλους τομείς·
- η δρομολόγηση ενός νέου [εργαστηρίου του JRC για την ασφάλεια των συνόρων](#), ενός δικτύου εργαστηρίων που συνεργάζονται στενά με τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου της ΕΕ·
- μια νέα έκδοση του [Άτλαντα της Μετανάστευσης](#), που παρέχει εναρμονισμένη επισκόπηση της παγκόσμιας μετανάστευσης·
- μια έκθεση επιστημονικών στοιχείων για τη χάραξη πολιτικής σχετικά με την [αξιοποίηση του δυναμικού της μετάβασης προς την κυκλική οικονομία σε ενεργοβόρες βιομηχανίες](#)·
- η δρομολόγηση του [κόμβου για τη φτώχεια στον τομέα των μεταφορών](#), που καθιστά δυνατές τις παρεμβάσεις και την παρακολούθηση της προόδου προς πιο συμπεριληπτικά συστήματα μεταφορών της ΕΕ·
- [δύο νέοι άτλαντες για τα λεπτά αιωρούμενα σωματίδια \(ΑΣ2,5\)](#) —που καλύπτουν για πρώτη φορά πόλεις στις χώρες της διεύρυνσης.

3. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΟΡΙΖΩΝ ΕΥΡΩΠΗ» ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΥΡΑΤΟΜ

3.1. Το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» το 2025 — σημαντικά σημεία και νέα χαρακτηριστικά

Το 2025 χαρακτηρίστηκε από σημαντικές εξελίξεις όσον αφορά τον προγραμματισμό για τα τρία τελευταία έτη του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» 2021-2027. Το «κύριο» πρόγραμμα εργασίας του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για το 2025 εγκρίθηκε τον Μάιο, και κατόπιν εγκρίθηκε το «κύριο» πρόγραμμα εργασίας για την περίοδο 2026-2027 τον Δεκέμβριο. Και τα δύο προγράμματα εργασίας έδωσαν ιδιαίτερη έμφαση στην απλούστευση, ενώ το δεύτερο εισήγαγε επίσης τη χρήση οριζόντιων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων σε στρατηγικούς τομείς.

Σύνδεση τρίτων χωρών με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»

Οι [συνδεδεμένες χώρες](#) έφτασαν τις 22. Κατά τη διάρκεια του έτους υπογράφηκαν διάφορες συμφωνίες σύνδεσης: ενώ η Αίγυπτος και η Ελβετία προσχώρησαν στο σύνολο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», η Δημοκρατία της Κορέας προσχώρησε στον πυλώνα II. Η συνολική επιχειρησιακή συνεισφορά από συνδεδεμένες χώρες το 2025 ανήλθε σε 3,3 δισ. EUR, με πάνω από 15 500 συμμετοχές από την έναρξη του εν λόγω προγράμματος πλαισίου.

3.2. Απλούστευση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»

Το 2025 αποτέλεσε σημείο καμπής για την απλούστευση του τοπίου που αφορά τη στήριξη της E&K στην ΕΕ.

Με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» υλοποιήθηκαν οι ακόλουθες πρακτικές μεταρρυθμίσεις που μείωσαν τις διαχειριστικές εργασίες και επιτάχυναν τα αποτελέσματα στον τομέα της καινοτομίας.

- Αναπτύχθηκε σταδιακά η **χρηματοδότηση με κατ' αποκοπή ποσά**, γεγονός που μείωσε την ανάγκη αναφοράς των πραγματικών δαπανών και διευκόλυνε τη συμμετοχή, ιδίως για τις ΜΜΕ και τους νεοεισερχόμενους. Οι βασικοί στόχοι συνίστανται στη μείωση της διαχειριστικής πολυπλοκότητας για τους δικαιούχους και των δημοσιονομικών σφαλμάτων.
- Στα προγράμματα εργασίας προτείνονταν **λιγότερα θέματα**, με συντομότερες περιγραφές, και συντομευμένο κείμενο του προγράμματος εργασίας. Εισήχθησαν επίσης πιο **ανοικτά θέματα**, ενώ παράλληλα διατηρήθηκε η στρατηγική κατεύθυνση.
- Εξορθολογίστηκαν οι **απαιτήσεις για την υποβολή προτάσεων**, ώστε να απαιτούνται κατά το αρχικό στάδιο λιγότερες πληροφορίες σχετικά με διάφορες πτυχές που σχετίζονται με την πολιτική, με αποτέλεσμα τη συντόμευση του εντύπου της πρότασης.
- Χρησιμοποιήθηκε η **αξιολόγηση δύο σταδίων** για 29 θέματα, κάτι που δίνει τη δυνατότητα στους αιτούντες να υποβάλουν αρχικά συντομευμένες προτάσεις και να προετοιμάζουν ολοκληρωμένες προτάσεις μόνο αν επιλεγούν για το δεύτερο στάδιο. Πολλές από αυτές τις συντομευμένες προτάσεις υποβάλλονται σε τυφλή αξιολόγηση, ώστε να αποφεύγεται ο δυνητικός κίνδυνος μεροληψίας.

- Ενισχύθηκε η **διαφάνεια** με τη δημοσιοποίηση προσχεδίων για τα κείμενα των προγραμμάτων εργασίας.

Οι **διάλογοι εφαρμογής** και οι **έλεγχοι της πραγματικής κατάστασης** παρείχαν τη δυνατότητα για άμεση υποβολή σχολίων από νεοφυείς επιχειρήσεις, ερευνητές και φορείς καινοτομίας σχετικά με τα σημεία συμφόρησης στην υποβολή προτάσεων, την αξιολόγηση και τη διαχείριση των επιχορηγήσεων, συμβάλλοντας στον προσδιορισμό των προτεραιοτήτων για περαιτέρω απλούστευση.

Η εφαρμογή απλουστεύθηκε μέσω **βελτιωμένων ψηφιακών εργαλείων**. Ενισχύθηκε περαιτέρω η φιλικότητα προς τον χρήστη και η λειτουργικότητα της ενωσιακής δικτυακής πύλης χρηματοδότησης και προσκλήσεων υποβολής προσφορών και δημιουργήθηκε η νέα εφαρμογή για φορητές συσκευές «EU funding & me», στο πλαίσιο μιας διαδικασίας που βασίστηκε σε έρευνα στην οποία συμμετείχαν 30 000 αιτούντες και δικαιούχοι.

3.3. Δεδομένα παρακολούθησης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»

Δυνατότητες χρηματοδότησης

Πηγή: Εσωτερικά συστήματα παρακολούθησης της Επιτροπής, 6/1/2026

Οι 787 προσκλήσεις υποβολής προτάσεων που προκηρύχθηκαν στο πλαίσιο προγραμμάτων εργασίας κατά την περίοδο 2021-2025 κάλυψαν συνολικά 3 061 ερευνητικά θέματα, με προϋπολογισμό ύψους 67,9 δισ. EUR.

Προτάσεις έργων και ποσοστά επιτυχίας

Πηγή: Εσωτερικά συστήματα παρακολούθησης της Επιτροπής, 5/1/2026

Το ενδιαφέρον για το πρόγραμμα παρέμεινε έντονο, καθώς υποβλήθηκαν **148 884 επιλέξιμες προτάσεις**¹ κατά την περίοδο 2021-2025. Η συνολική ποιότητά τους παρέμεινε σταθερή, καθώς πάνω από το ήμισυ των επιλέξιμων προτάσεων (57 %) έφθασε το ελάχιστο όριο βαθμολογίας αξιολόγησης.

Έως τον Ιανουάριο του 2026 είχαν επιλεγεί για χρηματοδότηση 21 329 προτάσεις, συνολικού εκτιμώμενου ενωσιακού προϋπολογισμού 57,4 δισ. EUR. Το ποσοστό επιτυχίας των προτάσεων μειώθηκε σε 14 % σε σύγκριση με 15,3 % τον Ιανουάριο του 2025, αλλά παρέμεινε υψηλότερο από ό,τι στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» συνολικά (11,9 %).

Περίπου το 70 % των προτάσεων που υπερέβησαν το ελάχιστο όριο χρηματοδότησης δεν χρηματοδοτήθηκαν. Για τη χρηματοδότηση όλων των εν λόγω προτάσεων που υποβλήθηκαν κατά την περίοδο 2021-2025 θα απαιτούνταν εκτιμώμενη πρόσθετη χρηματοδότηση ύψους 118,5 δισ. EUR.

Χρηματοδοτούμενα έργα

¹ Αριθμός επιλέξιμων προτάσεων που υποβλήθηκαν μόνο στο πλαίσιο προσκλήσεων που έχουν κλείσει και έχουν αξιολογηθεί πλήρως.

Έως το τέλος του 2025 είχαν χορηγηθεί **52,8 δισ. EUR** μέσω **19 456 επιχορηγήσεων**. Το μέσο ύψος των επιχορηγήσεων παρέμεινε σταθερό στα 2,7 εκατ. EUR, υψηλότερο από ό,τι στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» (2,3 εκατ. EUR²), με έξι συμμετέχοντες ανά έργο κατά μέσο.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας (στο εξής: ΕΣΚ) περιλαμβάνει επίσης ένα μέσο επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου, το **Ταμείο ΕΣΚ**, το οποίο απευθύνεται στις πλέον καινοτόμες νεοφυείς και αναπτυσσόμενες νέες επιχειρήσεις. Εκτός από τα αριθμητικά στοιχεία που παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα, το Ταμείο ΕΣΚ έχει εγκρίνει επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου ύψους άνω των 2,3 δισ. EUR για δικαιούχους του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», εκ των οποίων έχουν εκταμειωθεί μέχρι στιγμής 931,9 εκατ. EUR³.

Μέρος του προγράμματος	Επιλέξιμες προτάσεις	Εγκεκριμένες προτάσεις	Ποσοστό επιτυχίας των προτάσεων (% των επιλέξιμων)	Ποσοστό προτάσεων υψηλής ποιότητας (% των επιλέξιμων)	Υπογεγραμμένες επιχορηγήσεις	Συνεισφορά της ΕΕ σε υπογεγραμμένες επιχορηγήσεις (σε εκατ. EUR)	Μέσο ύψος επιχορηγήσεων (σε εκατ. EUR)
Πυλώνας Ι — Επιστήμη αριστείας							
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας (ΕΣΕ)	41 431	5 781	14 %	27 %	5 651	10 199	1,8
Δράσεις Marie Skłodowska-Curie (MSCA)	56 730	8 152	14 %	82 %	6 692	3 893	0,6
Ερευνητικές υποδομές	402	170	42 %	86 %	179	1 230	6,9
Πυλώνας ΙΙ — Παγκόσμιες προκλήσεις και ευρωπαϊκή βιομηχανική ανταγωνιστικότητα							
Ομάδα 1 — Υγεία	2 753	640	23 %	55 %	657	5 269	8
Ομάδα 2 — Πολιτισμός, δημιουργικότητα και πολυδεκτική κοινωνία	2 460	339	14 %	59 %	350	1 178	3,4
Ομάδα 3 — Πολιτική προστασία για την κοινωνία	1 533	183	12 %	64 %	194	820	4,2
Ομάδα 4 — Ψηφιακές τεχνολογίες, βιομηχανία και διάστημα	6 947	1287	19 %	74 %	1169	8 426	7,2

² Δεν περιλαμβάνεται το μέσο για τις ΜΜΕ.

³ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα εγχειρήματα που λαβαίνουν στήριξη από το Ταμείο ΕΣΚ βλ. [ΕΣΚ – Έκθεση Αντικτύπου 2025](#).

Μέρος του προγράμματος	Επιλέξιμες προτάσεις	Εγκεκριμένες προτάσεις	Ποσοστό επιτυχίας των προτάσεων (% των επιλέξιμων)	Ποσοστό προτάσεων υψηλής ποιότητας (% των επιλέξιμων)	Υπογεγραμμένες επιχορηγήσεις	Συνεισφορά της ΕΕ σε υπογεγραμμένες επιχορηγήσεις (σε εκατ. EUR)	Μέσο ύψος επιχορηγήσεων (σε εκατ. EUR)
Ομάδα 5 — Κλίμα, ενέργεια και κινητικότητα (συμπεριλαμβανομένου του Νέου Ευρωπαϊκού Μπάουχαους)	7 093	1264	18 %	61 %	1311	9 135	7
Ομάδα 6 — Τρόφιμα, βιοοικονομία, φυσικοί πόροι, γεωργία και περιβάλλον	4 114	845	21 %	71 %	839	4 938	5,9
Πυλώνας III — Καινοτόμος Ευρώπη							
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας (ΕΣΚ)	20 340	1 417	7 %	33 %	1 330	3 532	2,7
Ευρωπαϊκά οικοσυστήματα καινοτομίας	1 502	275	18 %	58 %	282	304	1,1
Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Καινοτομίας και Τεχνολογίας (στο εξής: EIT) ⁴	40	36	90 %	100 %	35	2 115	60,4
Διεύρυνση της συμμετοχής και ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας							
Διεύρυνση της συμμετοχής και διάδοση της αριστείας	3 165	831	26 %	77 %	657	1 487	2,3
Μεταρρύθμιση και βελτίωση του ευρωπαϊκού συστήματος E&K	374	109	29 %	69 %	110	236	2,1
Σύνολο για το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη»	148 884	21 329	14 %	57 %	19 456	52 760	2,7

⁴ Το ποσό αυτό αφορά μόνο τις επιχορηγήσεις για την έναρξη των κοινοτήτων γνώσης και καινοτομίας του EIT, οι οποίες έχουν στη συνέχεια την ευθύνη της υλοποίησης των δραστηριοτήτων.

Πίνακας 1: Προτάσεις και υπογεγραμμένες επιχορηγήσεις ανά μέρος του προγράμματος, κατά την περίοδο 2021-2025 (Πηγή: Πίνακες δεικτών έργων και προτάσεων του προγράμματος «Ορίζων», όπως είχαν διαμορφωθεί στις 5/1/2026)

Επιδίωξη προτεραιοτήτων πολιτικής της ΕΕ

Πηγή: Δήλωση επιδόσεων του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»

Η Ε&Κ διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης. Μέχρι στιγμής, το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» βρίσκεται σε καλό δρόμο όσον αφορά την επίτευξη του στόχου του σχετικά με τη διάθεση του 35 % των δαπανών για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, ενώ θα απαιτηθούν περαιτέρω εργασίες προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος σχετικά με τη διάθεση του 10 % των δαπανών για τη βιοποικιλότητα για την περίοδο 2026-2027.

Εκτιμάται ότι το 2025 διατέθηκαν επίσης 58,7 εκατ. EUR σε έργα τα οποία έχουν ως πρωταρχικό στόχο τη βελτίωση της ισότητας των φύλων και 1 848 εκατ. EUR σε έργα τα οποία θα συμβάλλουν στην επίτευξη της ισότητας των φύλων.

Αιτούντες και δικαιούχοι

Πηγή: Εσωτερικά συστήματα παρακολούθησης της Επιτροπής, 5/1/2026

Τα έργα που υπογράφηκαν κατά τα πρώτα πέντε έτη του προγράμματος περιλαμβάνουν **31 006 μεμονωμένους συμμετέχοντες από 175 διαφορετικές χώρες**, εκ των οποίων το 35 % αφορά ΜΜΕ⁵. Κάθε συμμετέχων λαμβάνει μέρος σε 3,9 έργα κατά μέσο όρο.

Οι **νέοι συμμετέχοντες** στο πρόγραμμα (στο εξής: νεοεισερχόμενοι) αντιπροσωπεύουν το 55 % του συνόλου των συμμετεχόντων, ενώ το προηγούμενο έτος το ποσοστό αυτό ήταν 54 %. Ωστόσο, το ποσοστό συμμετοχής των νεοεισερχομένων (δηλαδή ο αριθμός των έργων στα οποία λαμβάνει μέρος κάθε συμμετέχων) είναι χαμηλότερο από εκείνο των λοιπών συμμετεχόντων (1,2 έναντι 5). Οι νεοεισερχόμενοι προέρχονται κυρίως από τον ιδιωτικό τομέα —πολλοί από αυτούς είναι ΜΜΕ— και μέχρι στιγμής έχουν λάβει το 16,7 % του συνόλου της χρηματοδότησης του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

Το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετεχόντων προέρχεται από ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (35 %), τα οποία λαμβάνουν την υψηλότερη χρηματοδοτική συνεισφορά (19 δισ. EUR). Οι οντότητες του ιδιωτικού τομέα και οι ερευνητικοί οργανισμοί αντιπροσωπεύουν το 30 % και το 22 % της συμμετοχής και λαμβάνουν 13,5 δισ. EUR και 14 δισ. EUR αντίστοιχα.

Οι συμμετέχοντες από κράτη μέλη αντιπροσωπεύουν το 80 % του συνόλου των επιλέξιμων αιτήσεων που υποβλήθηκαν, ενώ το 19 % προέρχεται από χώρες της διεύρυνσης. Συνολικά, σε κράτη μέλη διατέθηκαν 47,3 δισ. EUR, δηλαδή το 89,6 % των χρηματοδοτικών πόρων. Τα κράτη μέλη διεύρυνσης⁶ έλαβαν το 13,1 % των χρηματοδοτικών πόρων, ποσοστό υψηλότερο από ό,τι για τις ίδιες χώρες στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020».

⁵ Αφορά μοναδικούς συμμετέχοντες.

⁶ Μόνο κράτη μέλη (Βουλγαρία, Τσεχία, Εσθονία, Ελλάδα, Κροατία, Κύπρος, Λετονία, Λιθουανία, Ουγγαρία, Μάλτα, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία και Σλοβακία).

Στον παρακάτω πίνακα, η μέθοδος υποβολής εκθέσεων για τις συνδεδεμένες χώρες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» προσαρμόστηκε, ώστε να αντικατοπτρίζει την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας σύνδεσης.

Ομάδα χωρών	Αιτήσεις σε επιλέξιμες προτάσεις	% του συνόλου των αιτήσεων	Ποσοστό επιτυχίας αιτήσεων	Συμμετοχή σε υπογεγραμμένες επιχορηγήσεις	% όλων των συμμετοχών	Συνεισφορά της ΕΕ σε υπογεγραμμένες επιχορηγήσεις (σε εκατ. EUR)	% της συνολικής συνεισφοράς της ΕΕ σε υπογεγραμμένες επιχορηγήσεις
Κράτη μέλη	518 481	80 %	18 %	99 895	83 %	47 292	89 %
Χώρες που δεν ανήκουν στη διεύρυνση	395 074	61 %	19 %	79 093	66 %	40 371	76 %
Χώρες της διεύρυνσης	123 407	19 %	16 %	20 802	17 %	6 921	13 %
Συνδεδεμένη χώρα (εκτός Ελβετίας)	61 637	10 %	15 %	8 613	7 %	4 470	8,5 %
Ελβετία — συνδεδεμένη χώρα	2 690	0,4 %	14 %	75	0,1 %	92	0,2 %
Ελβετία — μη συνδεδεμένη τρίτη χώρα	12 101	2 %	21 %	2 827	2 %	126	0,2 %
Τρίτες χώρες	49 748	8 %	20 %	9 062	7 %	780	1 %
ΣΥΝΟΛΟ	644 657	—	—	120472	—	52 761	—

Πίνακας 2: Χώρα καταγωγής των αιτούντων και των δικαιούχων

Βασικές κατευθύνσεις αντικτύπου

Πηγή: Πίνακας δεικτών βασικών κατευθύνσεων αντικτύπου, όπως είχε διαμορφωθεί στις 5/1/2026

Στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» θεσπίστηκαν βασικές κατευθύνσεις αντικτύπου (στο εξής: ΒΚΑ) για την παρακολούθηση του αντικτύπου του προγράμματος μέσω βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και πιο μακροπρόθεσμων δεικτών.

Τα στοιχεία βασίζονται κυρίως στο σύστημα υποβολής περιοδικών εκθέσεων του έργου. 2 664 έργα (14 %) είχαν περατωθεί κατά τον χρόνο διεξαγωγής της παρούσας ανάλυσης, και το 40 % των έργων είχαν ολοκληρώσει την υποβολή τουλάχιστον μίας περιοδικής έκθεσης. Δεδομένου ότι για τους περισσότερους μεσοπρόθεσμους και πιο μακροπρόθεσμους δείκτες απαιτείται σημαντικός αριθμός ολοκληρωμένων έργων

προκειμένου να παραχθούν ουσιαστικά αποτελέσματα, η παρούσα ενότητα εστιάζει μόνο σε βραχυπρόθεσμους δείκτες.

Επιστημονικός αντίκτυπος

- Μέχρι στιγμής για τα έργα του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» έχουν αναφερθεί 18 478 δημοσιεύσεις που αξιολογήθηκαν από ομοτίμους (BKA 1).
- Στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» συμμετέχουν 126 407 ερευνητές που βρίσκονται στην αρχή της σταδιοδρομίας τους (BKA 2), το 44 % των οποίων είναι γυναίκες.
- Το 80,8 % των ερευνητικών αποτελεσμάτων που παρήχθησαν από το πρόγραμμα (δημοσιεύσεις, σύνολα δεδομένων, λογισμικό) έγιναν διαθέσιμα με ανοικτή πρόσβαση μέσω δικαιούχων (BKA 3).

Κοινωνικός αντίκτυπος

- Πάνω από το 99 % του συνόλου των αποτελεσμάτων του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» επισημαίνονται ως συναφή για μία από τις προτεραιότητες πολιτικής της ΕΕ —είτε για τις προτεραιότητες της Επιτροπής για την περίοδο 2019-2024 είτε για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης είτε για τους στόχους προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή ή μετριασμού της (BKA 4)⁷.
- Τα έργα των αποστολών της ΕΕ παρήγαγαν 206 δημοσιεύσεις που αξιολογήθηκαν από ομοτίμους και 284 καινοτόμα αποτελέσματα (BKA 5).
- Το 41 % των έργων διαθέτουν διαρθρωμένους μηχανισμούς για τη συμμετοχή του κοινού ή των τελικών χρηστών στη συνδημιουργία περιεχομένου E&K (BKA 6).

Οικονομικός/τεχνολογικός αντίκτυπος

- Στο πλαίσιο των έργων αναφέρθηκαν 7 645 καινοτόμα αποτελέσματα (προϊόντα, διαδικασίες, μέθοδοι κ.λπ.). Επιπλέον, οι δικαιούχοι έχουν ήδη δηλώσει 283 μη εμπιστευτικά προϊόντα διανοητικής ιδιοκτησίας, εκ των οποίων 94 αιτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας —αριθμός που αναμένεται να αυξηθεί μόλις αρθεί η εμπιστευτικότητα από τις περισσότερες αιτήσεις (BKA 7).
- Τα χρηματοδοτούμενα έργα στηρίζουν τουλάχιστον 95 798 θέσεις εργασίας (υπάλληλοι σε ισοδύναμα πλήρους απασχόλησης) σε συμμετέχουσες νομικές οντότητες (BKA 8).
- Παράλληλα με την αρχική επένδυση από την ΕΕ, οι συμμετέχοντες σε έργα έχουν πραγματοποιήσει άμεσες συνεπενδύσεις ύψους τουλάχιστον 12,9 δισ. EUR (BKA 9).

Εστίαση στις ευρωπαϊκές συμπράξεις

⁷ Το JRC και το EIT δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό.

Πηγή: Πίνακας δεικτών έργων του προγράμματος «Ορίζων», όπως είχε διαμορφωθεί στις 5/1/2026

Έως το τέλος του 2025 υπήρχαν 54 ενεργές ευρωπαϊκές συμπράξεις, ενώ δύο επρόκειτο να υπογραφούν τον Ιανουάριο του 2026 και άλλες τέσσερις αργότερα. Συνολικά υπογράφηκαν 1 345 επιχορηγήσεις σε όλες τις συμπράξεις, στις οποίες συμμετείχαν 9 568 μοναδικοί συμμετέχοντες και οι οποίες αντιστοιχούσαν σε ενωσιακή συνεισφορά ύψους 12,5 δισ. EUR.

Από το 2021, **10 ενεργές κοινές επιχειρήσεις**⁸ έχουν υπογράψει 701 επιχορηγήσεις συνολικού ύψους **6,7 δισ. EUR**, στις οποίες συμμετείχαν 5 350 μοναδικοί συμμετέχοντες. Επιπροσθέτως, διατέθηκε στήριξη ύψους **4,3 δισ. EUR** από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» σε 11 **συμπράξεις κοινού προγραμματισμού** μέσω 635 επιχορηγήσεων σε 4 944 διαφορετικούς οργανισμούς. Όσον αφορά τις **συγχρηματοδοτούμενες συμπράξεις**, έχουν υπογραφεί 18 συμφωνίες επιχορήγησης συνολικού ύψους 1,5 δισ. EUR, στις οποίες συμμετέχουν 754 μοναδικοί συμμετέχοντες.

Εστίαση στις αποστολές της ΕΕ

Πηγή: Πίνακες δεικτών έργων και προτάσεων του προγράμματος «Ορίζων», όπως είχαν διαμορφωθεί στις 5/1/2026

Στο πλαίσιο του προγράμματος εργασίας για το 2025, προκηρύχθηκαν εννέα προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για αποστολές. Μεταξύ των ετών 2021 και 2025, οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων που σχετίζονταν με αποστολές προσέλκυσαν 1 515 επιλέξιμες προτάσεις. Υπογράφηκαν 321 επιχορηγήσεις, στις οποίες συμμετείχαν 3 845 δικαιούχοι και οι οποίες ανήλθαν συνολικά σε 2,48 δισ. EUR.

3.4. Εμπειριστατωμένη ανάλυση: Σύντομες ενημερώσεις και άλλες μελέτες σχετικά με την παρακολούθηση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»

Το 2025 δημοσιεύθηκαν διάφορες θεματικές εκθέσεις σχετικά με την υλοποίηση και τις επιδόσεις του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»:

- σύντομη ενημέρωση σχετικά με την παρακολούθηση που παρουσιάζει [επισκόπηση της ισότητας των φύλων στα ενωσιακά προγράμματα E&K](#).
- σύντομη ενημέρωση σχετικά με την παρακολούθηση που παρουσιάζει τη [συμβολή του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» στις πέντε αποστολές της ΕΕ](#).
- μελέτη για την [ποσοτική εκτίμηση των περιβαλλοντικών οφελών του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»](#), ιδίως μέσω της εξοικονόμησης ενέργειας ή πόρων.
- μελέτη αξιολόγησης του [μακροοικονομικού αντικτύπου του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»](#) στο ΑΕΠ και την απασχόληση.
- σύντομη ενημέρωση σχετικά με την παρακολούθηση για τη [χρήση των επιπέδων τεχνολογικής ετοιμότητας στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»](#).

⁸ Θεσμοθετημένες συμπράξεις βάσει του άρθρου 187 της ΣΛΕΕ.

- μελέτη για τον απολογισμό των [20 ετών της χρηματοδοτούμενης από την ΕΕ \(μη στρατιωτικής\) έρευνας στον τομέα της ασφάλειας.](#)

Ενδιάμεση αξιολόγηση του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»

Τον Απρίλιο η Επιτροπή δημοσίευσε την [ενδιάμεση αξιολόγηση](#) του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Εκδόθηκε επίσης ανακοίνωση προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, η οποία παρέχει [διδάγματα που αντλήθηκαν και προτάσεις για μελλοντική δράση](#). Τα βασικά πορίσματα καταδεικνύουν τον ισχυρό αντίκτυπο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» μέσω απτών καινοτομιών και της επιστημονικής αριστείας του. Το πρόγραμμα ενισχύει τον αντίκτυπο της καινοτομίας, καθώς κάθε ευρώ που επενδύεται μέσω του Ταμείου ΕΣΚ προσελκύει πάνω από τρία ευρώ σε ιδιωτικές επενδύσεις. Η συμμετοχή των κρατών μελών διεύρυνσης αυξήθηκε επίσης σε 58 % από 47 % στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020».

Εκτίμηση των επιπτώσεων και πρόταση για το μελλοντικό πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας

Η Επιτροπή δημοσίευσε επίσης [εκτίμηση των επιπτώσεων για το μελλοντικό πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» \(2028-2034\) και ένα νέο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανταγωνιστικότητας](#). Στη συνέχεια ενέκρινε προτάσεις για τα δύο διασυνδεδεμένα προγράμματα, τα οποία θα στηρίζουν ολόκληρη την πορεία της καινοτομίας από το εργαστήριο έως την αγορά. Μετά την έγκρισή τους από την Επιτροπή τον Ιούλιο, οι προτάσεις βρίσκονται επί του παρόντος υπό διαπραγμάτευση από τους συννομοθέτες.

3.5. Διάδοση και αξιοποίηση

Η Επιτροπή συνέχισε να διαχειρίζεται και να αναπτύσσει την [πλατφόρμα αποτελεσμάτων του προγράμματος «Ορίζων»](#) και την υπηρεσία [Booster](#) που αποσκοπεί στη στήριξη των δικαιούχων του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» για τη διάδοση και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων τους. Στην πλατφόρμα αποτελεσμάτων του προγράμματος «Ορίζων» αναφορτώθηκαν 569 νέα αποτελέσματα και υποστηρίχθηκαν ενεργά 25 εταιρείες στην πορεία τους προς την αγορά με ειδική χρηματοδότηση και ευκαιρίες συμμετοχής σε επενδυτικές εκδηλώσεις. Μέσω του Booster παρασχέθηκαν 764 υπηρεσίες σε 1 602 δικαιούχους, από τη διάδοση έως τη στήριξη στην πορεία τους προς την αγορά.

Η Επιτροπή παρήγαγε διάφορες δημοσιεύσεις [CORDIS](#), μεταξύ των οποίων 20 θεματικά πακέτα, 10 βίντεο με τίτλο «Results in Brief» (Αποτελέσματα εν συντομία) και 10 επεισόδια του podcast [CORDIScovery](#).

3.6. Εφαρμογή και παρακολούθηση του προγράμματος Ευρατόμ

Μετά την [πρόταση](#) της Επιτροπής, το Συμβούλιο ενέκρινε [παράταση του προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρατόμ](#) για το 2026 και το 2027, με βάση την [ενδιάμεση αξιολόγηση](#) του προγράμματος για την περίοδο 2021-2025.

Το πρόγραμμα για την περίοδο 2021-2025 έχει συνολικό προϋπολογισμό ύψους 1,38 δισ. EUR. Υλοποιείται μέσω άμεσων και έμμεσων δράσεων, οι οποίες αντιστοιχούν στο 38,5 % και στο 61,5 % του προϋπολογισμού αντίστοιχα. Στο πλαίσιο του σκέλους έμμεσων δράσεων, έως το τέλος του 2025 είχαν υπογραφεί 61 επιχορηγήσεις έργων, συμπεριλαμβανομένων τεσσάρων συγχρηματοδοτούμενων συμπράξεων. Αυτές

προσέλκυσαν 578 μοναδικούς συμμετέχοντες και αντιπροσώπευαν συνεισφορές της Ευρατόμ ύψους 816 εκατ. EUR.

Τον Σεπτέμβριο η Επιτροπή παρουσίασε την πρότασή της για το επόμενο πρόγραμμα έρευνας και κατάρτισης της Ευρατόμ (2028-2032).

α) Πυρηνικές άμεσες δράσεις που υλοποιούνται από το JRC

Το 2025 το JRC εξέδωσε 102 άρθρα που αξιολογήθηκαν από ομοτίμους σχετικά με θέματα πυρηνικής έρευνας, 90 τεχνικές εκθέσεις, τρία στοιχεία υλικού αναφοράς και τρεις επικυρωμένες μεθόδους ενσωματωμένες σε διεθνή αποθετήρια πυρηνικής έρευνας, τέσσερα τεχνικά συστήματα με στόχο την ενίσχυση των πυρηνικών διασφαλίσεων και μία συμβολή σε διεθνή πρότυπα.

Το JRC έχει συμβάλει στο [στρατηγικό σχέδιο δράσης για τους μικρούς δομοστοιχειωτούς αντιδραστήρες \(στο εξής: SMR\)](#), το οποίο εγκρίθηκε από την ευρωπαϊκή βιομηχανική συμμαχία για τους SMR και αποσκοπεί στη διευκόλυνση της ασφαλούς ανάπτυξης και εγκατάστασής τους έως το 2030.

β) Έμμεσες δράσεις του προγράμματος έρευνας και κατάρτισης της Ευρατόμ

Η Επιτροπή δρομολόγησε πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση των ελλείψεων εξειδικευμένων δεξιοτήτων στον κλάδο της πυρηνικής ενέργειας, ιδίως όσον αφορά την πυρηνική ασφάλεια, τις καινοτόμες τεχνολογίες και την ακτινοπροστασία. Το [έργο Skills4Nuclear](#) στηρίζει την ανάπτυξη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού για υφιστάμενες και αναδυόμενες πυρηνικές τεχνολογίες. Παράλληλα, η [συγχρηματοδοτούμενη σύμπραξη PIANOFORTE](#), με 108 εταιρούς σε 26 χώρες, προκήρυξε την τρίτη διακρατική ανοικτή πρόσκληση υποβολής προτάσεων, επιλέγοντας έξι νέα έργα. Η [συγχρηματοδοτούμενη σύμπραξη EURAD 2](#) ενίσχυσε περαιτέρω τις ευρωπαϊκές ικανότητες μέσω της έναρξης του οικείου προγράμματος κινητικότητας.

4. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2026

Το 2026 η Επιτροπή αποσκοπεί στην ενίσχυση του οικοσυστήματος E&K της Ευρώπης μέσω της **ευρωπαϊκής νομοθετικής πράξης για την καινοτομία** και της **νομοθετικής πράξης για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας**. Οι εν λόγω νομοθετικές πράξεις θα επιταχύνουν την υιοθέτηση της καινοτομίας από την αγορά, θα ευθυγραμμίσουν τις ενωσιακές και τις εθνικές προτεραιότητες και θα συμβάλουν στην επίτευξη του στόχου για διάθεση του 3 % του ΑΕΠ για επενδύσεις στην E&K σε ολόκληρη την ΕΕ. Οι πρωτοβουλίες αυτές θα συμβάλουν στην εισαγωγή καινοτόμων ιδεών στην αγορά σε όλους τους τομείς, μειώνοντας τον κατακερματισμό, και θα ενισχύσουν την ελεύθερη κυκλοφορία των ερευνητών, των γνώσεων και της τεχνολογίας.

Το 2026 θα δρομολογηθούν το [ταμείο «Scaleup Europe»](#), ύψους πολλών δισεκατομμυρίων ευρώ, για τη στήριξη των πλέον ελπιδοφόρων εταιρειών στρατηγικής τεχνολογίας της Ευρώπης, καθώς και η [νομοθετική πράξη για τα προηγμένα υλικά](#), η οποία αποσκοπεί στην επιτάχυνση της καινοτομίας και της κλιμάκωσης των προηγμένων υλικών. Θα δρομολογηθούν επίσης νέες πρωτοβουλίες E&K σε τομείς όπως η **TN**, οι **συσσωρευτές**, η **πρόσβαση σε δεδομένα**, η **υγεία**, το **κλίμα**, η **γεωργία**, η **αγροτική**

ανάπτυξη, η βιοποικιλότητα, η ανθεκτικότητα των ωκεανών και των υδάτων, μεταξύ άλλων.